

Η Συνέλευση Αγωνιζόμενων Ηθοποιών είναι μια νέα μόνιμη συνέλευση βάσης, μια νέα συσπείρωση στο χώρο του πολιτισμού (κυρίως ηθοποιοί) που θα δρα ποικιλόμορφα -και μέσα στο Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών- αλλά και έξω από το πλαίσιο των παραδοσιακών σωματείων. Το κείμενο που ακολουθεί όπως και η συσπείρωση ξεκίνησαν μέσα από τις διεργασίες και τις πρωτοφανείς κινητοποιήσεις -για τα δεδομένα του χώρου- που έγιναν ως απάντηση στην υγειονομική-κοινωνική κρίση του τελευταίου διαστήματος. Χθες Δευτέρα 15 Ιούνη μέλη της Συνέλευσης πραγματοποίησαν παρέμβαση στη συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου της Αθήνας. Η επόμενη συνάντηση είναι προγραμματισμένη την Πέμπτη στις 6 μ.μ στο θεατράκι του Λόφου Στρέφη. Αναλυτικά το κείμενο:

Αυτό είναι ένα κείμενο για τα μη αυτονόητα, και όμως αναγκαία, των ημερών. Είναι ένα κείμενο που ξεκινά από μια ανάγκη που υπάρχει καιρό αλλά την έφερε στην επιφάνεια η υγειονομική κρίση του τελευταίου διαστήματος. Μια κρίση που συνέβη μέσα στην κρίση του καπιταλισμού, επισφράγισε το φόβο και την ανασφάλεια και λειτούργησε ως μεγεθυντικός φακός της κοινωνικής εξαθλίωσης της τελευταίας δεκαετίας. Στο όνομα της πανδημίας έχουν παρθεί σημαντικά μέτρα που πλήττουν για άλλη μια φορά το εισόδημα, τις εργασιακές σχέσεις και τα δικαιώματα των εργαζομένων. Πρόκειται για μια ακραία αντιδραστική πολιτική που επιλέγει να προστατεύσει τους καταπιεστές, να νομοθετήσει την καταστροφή της φύσης για χάρη των «επενδύσεων», να αυξήσει την καταστολή και να καταπατήσει βασικές κοινωνικές και πολιτικές ελευθερίες.

Οι εργαζόμενοι στον πολιτισμό βρέθηκαν από τους πρώτους στα -πολλά ακόμα- πληττόμενα τμήματα της κοινωνίας. Μουσικοί, ηχολήπτες, συνθέτες, ηθοποιοί, θεατρολόγοι, φωτιστές, τεχνικοί σκηνής, μοντέρ, οπερατέρ, φωτογράφοι, ζωγράφοι, γλύπτες, ταξιθέτες, τραγουδιστές, χορευτές, χορογράφοι, σκηνογράφοι, ενδυματολόγοι, σκηνοθέτες, κουκλοπαίκτες, ηλεκτρολόγοι, και η λίστα δεν τελειώνει. Οι πολιτικές της απαξίωσης του πολιτισμού και η μετατροπή της καλλιτεχνικής δημιουργίας σε αμιγώς εμπορικό προϊόν έρχεται από το παρελθόν και διαμορφώνει το παρόν μας: απλήρωτη εργασία, κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων, μείωση των μισθών και επαγγελματική αβεβαιότητα.

Η δική μας συνέλευση

Σε αυτό το παρόν θεωρήσαμε αναγκαίο να συναντηθούμε ως καλλιτέχνες στο χώρο του θεάτρου (κυρίως

ηθοποιό) και να συνομιλήσουμε για ένα μέλλον μακριά από τη δυστοπία που μας ετοιμάζουν. Βασική μας πρόθεση είναι ο καθένας από μας να είναι ενεργό και αναπόσπαστο κομμάτι μιας διαδικασίας άμεσης δημοκρατίας. Έτσι, συσπειρωθήκαμε ισότιμα σε μια μόνιμη συνέλευση βάσης που διαρκώς εμπλουτίζει τα ερωτήματά της, με κυρίαρχο πρόταγμα αυτό της αλληλεγγύης και της συλλογικής μαχητικής διεκδίκησης. Που θα δρα ποικιλόμορφα -και μέσα σε σωματεία όπως το ΣΕΗ αλλά και έξω από αυτά. Που ο καθένας θα εκπροσωπεί όλους και όλοι τον καθένα. Που θα βρίσκεται απέναντι στην εξάρτηση από την εργοδοτική και θεσμική εξουσία, τις σχέσεις υποταγής που αυτή δημιουργεί, τους πολιτιστικούς της ηγεμονίσκους, απέναντι στη γραφειοκρατία και το διαχωρισμό μας σε αυτούς που ξέρουν κι αυτούς που ακολουθούν. Γιατί πιστεύουμε πως μόνο μέσα από συλλογικές διαδικασίες και αγώνες μπορούμε να χτίσουμε μια πραγματικότητα που θα μας χωράει.

Δεν θα πληρώσουμε και αυτή την κρίση. Δεν είμαστε επαίτες. Η ρητορεία των «μέτρων στήριξης» είναι η παραδοχή της κυβέρνησης της ΝΔ ότι αγνοεί τον πολιτισμό, ότι θα τον συμπεριλάβει στην ατζέντα της μόνο εφόσον αυτός πάρει τη μορφή του ανταποδοτικού εμπορεύματος, και θα εξακολουθεί να τον εκχωρεί σε μια πολιτιστική ολιγαρχία ιδιωτών παραγωγών και ευαγών ιδρυμάτων. Με το πρόσχημα της υγειονομικής κρίσης θα αποτελειώσει τις ήδη διαλυμένες εργασιακές σχέσεις και θα αναλάβει ακόμη πιο ολοκληρωτικά την παραγωγή πολιτισμού και ιδεολογίας στη χώρα μας.

Δεν διαχειριζόμαστε, δεν συνδιαμορφώνουμε με την κυβέρνηση, δεν επιδιορθώνουμε λαθάκια στις εξαγγελίες της Υπουργού. Δεν υπάρχουν λαθάκια, υπάρχει συντεταγμένη γραμμή διάλυσης εργασιακών κεκτημένων και δικαιωμάτων και διαμόρφωσης ενός πολιτιστικού σκοταδισμού. Το μαύρο που έχει πέσει στον πολιτισμό είναι ευθύνη τόσο της κυβέρνησης όσο και όλων των μνημονιακών κυβερνήσεων που προηγήθηκαν. Είναι η στρατηγική απάντησή τους στο ερώτημα ποια τέχνη θέλουν: μία τέχνη ακίνδυνη που διέπεται από τους νόμους του κέρδους, με εργαζόμενους αναλώσιμους και φοβισμένους, που δουλεύουν υπό καθεστώς μαύρης-απλήρωτης εργασίας, σε συνθήκες σκληρού εργασιακού ανταγωνισμού. Μια τέχνη στην οποία οποιαδήποτε μορφή συλλογικής συνείδησης καταργείται.

Σ' αυτή την πολιτική θέλουμε να είμαστε απέναντι για έναν πολύ απλό λόγο: αν δεν το κάνουμε, δεν θα επιβιώσουμε. Θέλουμε να είμαστε απέναντι, γιατί θέλουμε να σταματήσουμε να φοβόμαστε. Θέλουμε να μην είμαστε μόνοι. Θέλουμε ένα επάγγελμα που θα μας δίνει τη δυνατότητα να ζούμε με αξιοπρέπεια, μια τέχνη που θα προάγει την αλληλεγγύη και την ελεύθερη δημιουργία και μια παιδεία που θα τροφοδοτεί τις νέες γενιές με όλο τον πλούτο και την χειραφετητική δύναμη του να είσαι καλλιτέχνης σε έναν κόσμο που μοιάζει να βρίσκεται στο χείλος του γκρεμού.

Τέχνη - Εργασία - Παιδεία

Αντιλαμβανόμαστε το τρίπτυχο Τέχνη-Εργασία-Παιδεία ως ένα. Ζητάμε έναν πολιτισμό:

Απελευθερωτικό, από τα κάτω, με χαρακτήρα δημόσιο, στον οποίο θα μπορούν να έχουν πρόσβαση όλοι. Οι κρατικοί φορείς τέχνης να είναι στην υπηρεσία της κοινωνίας και όχι της εκάστοτε κυβέρνησης και των παρατρεχάμενών της: ανοιχτές διαδικασίες που να απευθύνονται σε όλους τους καλλιτέχνες-δημιουργούς και παραγωγή καλλιτεχνικού έργου που να αφορά το σύνολο της κοινωνίας, να καθρεφτίζει τις αγωνίες της, να αναρωτιέται για το μέλλον της.

Υπέρ όλων των εργαζομένων σε αυτόν. Που θα εξασφαλίζει ανθρώπινες συνθήκες εργασίας, θα καταργεί τις σχέσεις υποτέλειας, θα επιτρέπει στους εργαζόμενους να ζουν από τη δουλειά τους και δεν θα έχει τον χαρακτήρα πάρεργου, θα προάγει τη συναδελφική αλληλεγγύη και τον αλληλοσεβασμό. Που θα λειτουργεί χωρίς καμία απολύτως διάκριση και στιγματισμό με βάση το φύλο, τη φυλή, την αρτιμέλεια, την ηλικία.

Που θα επιτρέπει στις νέες γενιές καλλιτεχνών να λάβουν ανώτατη, ακαδημαϊκή, δημόσια και δωρεάν Εκπαίδευση. Που θα είναι καθολικά προσβάσιμη, δεν θα αποκλείει, δεν θα περιθωριοποιεί. Όχι στις σχολές

- επιχειρήσεις, όχι στις εντατικοποιημένες αποκομμένες από την κοινωνία συνθήκες μάθησης. Όχι σε συνθήκες μάθησης που παραβιάζουν την αξιοπρέπεια των σπουδαστών, αναπαράγουν κοινωνικά στερεότυπα και διακρίσεις (σεξισμού, ομοφοβισμού, μισαναπηρισμού, ρατσισμού) και καλλιεργούν ανταγωνιστικές διαθέσεις που κληρονομούνται από γενιά σε γενιά.

Εταιρικήτητα - Κρίση - Δημιουργία

Σε πείσμα των καιρών, ας μπούμε στο δρόμο της συλλογικής δημιουργίας, αυτόνομοι από μεγαλοπαραγωγούς, ιδρύματα και μαικήνες, από αισθητικές, υφολογικές και άλλες νόρμες που επιβάλλει ένα lifestyle της διαδικτυακής πλέον πραγματικότητας.

Η εταιρικήτητα είναι ένα πολύ βασικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση. Για να αντιμετωπίσουμε τα τεράστια οικονομικά προβλήματα του κλάδου, αλλά και για να συναντηθούμε με τους συναδέλφους και τους συνεργάτες μας. Για να μπορέσουμε να θέσουμε μέσα στη διαδικασία της δημιουργίας το ερώτημα «Τί τέχνη θέλουμε;» σήμερα, εδώ και τώρα, σε μια εποχή μεταβατικής κρίσης, διάλυσης των κοινωνικών δεσμών, αλλά και με πολλές δυνατότητες ατομικής και συλλογικής χειραφέτησης.

Ο Οργανισμός Εταιρικών Θιάσων (Ο.Ε.Θ.) του Σωματείου Ελλήνων Ηθοποιών (Σ.Ε.Η) δραστηριοποιείται ήδη από το 1958. Διαβάζουμε στο πρόγραμμα από το 2ο Φεστιβάλ του Ο.Ε.Θ.: «Σκοπός των εταιρικών θιάσων είναι η ανάπτυξη της συνεταιριστικής ιδέας, η βελτίωση των συνθηκών εργασίας των ηθοποιών, η συνένωση των καλλιτεχνικών και τεχνικών δυνάμεων του θεάτρου, η καταπολέμηση της ανεργίας των ηθοποιών και η προώθηση της τέχνης του θεάτρου». Ο Ο.Ε.Θ προβάλλει και αναπτύσσει τους σκοπούς της συνεταιριστικής εργασίας και δημιουργίας και βελτίωσης των όρων εργασίας των ηθοποιών. Ο θεσμός δεν ήρθε από το πουθενά. Οι ηθοποιοί αγωνίστηκαν ήδη από τη δεκαετία του '30 προς αυτή την κατεύθυνση.

Σήμερα, μπορούμε, όχι μόνο να συνεχίσουμε τον θεσμό, αλλά να τον αναπτύξουμε με πιο δυναμικές μορφές συλλογικής δημιουργίας, συνεταιρισμού και αλληλεγγύης, διεκδικώντας την εκ νέου ενίσχυσή του από την πολιτεία, όπως και τη δραστική στήριξη των θεατρικών ομάδων από το ΥΠΠΟΑ.

Διεκδικούμε τα αυτονόητα για τον κλάδο μας

Θέλουμε συλλογική σύμβαση εργασίας και για το ελεύθερο θέατρο. Θέλουμε οι συμβάσεις μας να προβλέπουν την πληρωμή μας για το σύνολο της δουλειάς μας, να εξασφαλίζουν το κατώτατο όριο για την αξιοπρεπή μας διαβίωση και όχι το κατώτατο όριο πριν την απόλυτη ένδεια. Θέλουμε να μπορούμε να ζούμε και όταν, αναγκαστικά, μένουμε εκτός εργασίας. Απαιτούμε, για όσο διάστημα συμβαίνει αυτό, ουσιαστική οικονομική, ασφαλιστική και ιατροφαρμακευτική στήριξη χωρίς όρους και προϋποθέσεις. Όχι στη μαύρη εργασία και τις ατομικές συμβάσεις.

Διεκδικούμε την επιστροφή όλων μας στα πρωτοβάθμια σωματεία, στις γενικές συνελεύσεις και στις συνελεύσεις βάσης, στις ζωντανές διαδικασίες άμεσης δημοκρατίας από τα κάτω και όχι στις ηλεκτρονικές ψηφοφορίες. Συναντιόμαστε στα αιτήματα και στο δρόμο με κάθε κομμάτι του κόσμου της εργασίας που πλήττεται, με κάθε έναν και κάθε μία που βρίσκεται σε ανάγκη όπως εμείς.

Θέλουμε η πολιτεία να είναι υπεύθυνη για τη χρηματοδότηση του πολιτισμού, χωρίς διακρίσεις, χωρίς αναθέσεις και πελατειακές σχέσεις. Γιατί ο πολιτισμός, όπως εμείς τον εννοούμε, είναι πάνω από όλα κοινωνικό αγαθό.

Θέλουμε η πολιτεία να χρηματοδοτεί τον πολιτισμό, όπως θέλουμε να χρηματοδοτεί την παιδεία και την υγεία.

Αγωνιζόμαστε για μια άλλη τέχνη, που δίνει ανάσα στο παρόν και οραματίζεται το μέλλον. Που φανερώνει

τον εγγενή κοινωνικό της χαρακτήρα και γίνεται καταφύγιο της ανθρώπινης λαχτάρας για ελευθερία. Αγνιζόμαστε για μια άλλη κοινωνία, χωρίς τη βία του καπιταλισμού, για την ανατροπή του καπιταλισμού, που είναι φραγμός στη ζωή μας. Αγνιζόμαστε για έναν κόσμο αλληλεγγύης στους πρόσφυγες και στους μετανάστες, ενάντια στο ρατσισμό και το φασισμό. Σ' έναν κόσμο ανάποδα, πρέπει να γυρίσουμε τον κόσμο ανάποδα.

Συγκροτούμαστε σαν συνέλευση ηθοποιών από τα κάτω, ανατρεπτικά, ριζοσπαστικά, αντικαπιταλιστικά. Χρειαζόμαστε την εικόνα της ελπίδας και θέλουμε, με την επιστροφή στη συλλογικότητα, να φτιάξουμε αυτή την εικόνα στο σήμερα.

Οφείλουμε να αντισταθούμε καθολικά, όπως λέει κι ο ποιητής, και να ζήσουμε όρθιοι, γιατί πλέον δεν μπορούμε να αναπνεύσουμε.